

Marina Tkalčić*

ANALIZA ŽENSKIH LIKOVA U KRLEŽINU ROMANU NA RUBU PAMETI NA PRIMJERU JEDANAEST STEREOTIPOVA MARY ELLMANN

Sažetak

U radu se nastoje detektirati mjesta koja opovrgavaju navode pojedinih teoretičara (npr. Biljana Oklopčić, Dubravka Oraić Tolić) o Miroslavu Krleži kao o mizoginomu autoru, a na temelju gradnje ženskih likova, u ovom slučaju, na primjeru romana Na rubu pameti. S obzirom na (često zanemarenu) antitetičnost, višedimenzionalnost i kompleksnost Krležinih postupaka pri cizeliranju vlastitih likova, dolazi se do zaključka o Krležinu prokazivanju onodobnih stereotipijskih i seksističkih poimanja ženstva upotrebom ironijskih postupaka. Na temelju toga pokušava se uspostaviti poveznica između gradnje ženskih likova u romanu Na rubu pameti i znanstvene studije Razmišljanje o ženama Mary Ellmann u kojoj se sugerira korištenje vlastitih političkih stereotipova kao strategije raskrinkavanja istih. Ellmann u navedenoj knjizi govori o mišljenju pomoću seksualnih analogija u zapadnom svijetu, produkt čega su i jedanaest stereotipova o ženama obrađenih u knjizi: bezobličnost, pasivnost, nestabilnost, ograničenost, pobožnost, materijalnost, duhovnost, iracionalnost, popustljivost, te »dvije nepopravljive figure« – Vještica i Rospija. Navedeni su stereotipovi u ovom radu korišteni u izgradnji psiholoških karakterizacija ženskih likova u romanu Na rubu pameti.

Ključne riječi: *anarhoindividualizam, feminizam, mizoginija, polemika, stereotipovi, ženski likovi*

* Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Rijeka, Dolac 1/II, HR-51 000 Rijeka, Marina.Tkalcic@mmsu.hr

Marina Tkalčić*

ANALYSIS OF FEMALE CHARACTERS IN KRLEŽA'S NOVEL *NA RUBU PAMETI* BY EXAMPLE OF ELEVEN STEREOTYPES OF MARY ELLMANN

Abstract

In this paper the aim is to detect the places which refute allegations of some theorists (like Biljana Oklopčić, Dubravka Oraić Tolić) about Miroslav Krleža as a misogynistic author, based on his forming of female characters, in this case, through the example of the novel Na rubu pameti. Considering (often neglected) antithesis, multidimensionality, and complexity of Krleža's procedures at refining of his characters, this paper makes a conclusion regarding Krleža's exposure of the stereotypical and sexist understanding of womanhood through the usage of ironic acts. Based on this, the paper tries to establish a connection between the formation of female characters in the novel Na rubu pameti and the book Thinking About Women by Mary Ellmann. In this book the author suggests usage of the political stereotypes as a strategy for their unmasking. Ellmann, in her book, talks about thinking by using sexual analogies in the western world. The product of such thinking are eleven stereotypes about women processed in the book: formlessness, passivity, instability, confinement, piety, materiality, spirituality, irrationality, complaisance, and »two irreparable figures« – the Shrew and the Witch. Aforementioned stereotypes, in this paper, are used in the forming of feminine psychic cards in the novel Na rubu pameti.

Keywords: *anarchoindividualism, feminism, misogyny, polemics, stereotypes, female characters*

* Museum of Modern and Contemporary Art, Rijeka, Dolac 1/II, HR-51 000 Rijeka, Marina.Tkalcic@mmsu.hr